

**IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA U 2013. GODINI**

Sarajevo, januar 2014. godine

SADRŽAJ

1.	NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA	1
2.	PROVEDENE AKTIVNOSTI	1
2.1.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima	1
2.1.1.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine.....	2
2.1.2.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara za koja su podnesene peticije	2
2.1.3.	Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom.....	3
2.1.4.	Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju ili ukidaju.....	3
2.1.5.	Upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige	4
2.1.6.	Implementacija odluka Komisije – obilježavanje nacionalnih spomenika.....	4
2.1.7.	Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika	4
2.2.	Lista ugroženih spomenika	5
3.	PROJEKTI KOMISIJE	5
3.1.	Kandidirani projekti	5
3.2.	Projekti za koje su odobrena sredstva	5
3.3.	Projekti završeni u 2013. godini	6
3.4.	Projekti na kojima je Komisija učestvovala kao partner u 2013. godini	6
4.	KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO).....	6
4.1.	Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a	6
4.2.	Izvjštavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO).....	6
5.	SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8	8
5.1.	Učešće Komisije u radu stručnih timova entiteta i Brčko Distrikta.....	8
5.1.1.	Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj	8
5.1.2.	Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj.....	8
5.2.	Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.....	9
5.3.	Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela.....	9
6.	JAVNOST RADA	9
6.1.	Odnosi s javnošću	9
6.2.	Podizanje svijesti o značaju naslijeđa	11
6.3.	Biblioteka i dokumentacioni centar	11
6.4.	Baza podataka o spomenicima	12
7.	ORGANIZACIJA KOMISIJE	12
7.1.	Sastav Komisije.....	12
7.2.	Sjednice Komisije	13
7.3.	Sekretarijat Komisije.....	13
7.4.	Interni akti Komisije	15
7.5.	Vanjski saradnici.....	15
7.6.	Stručna obuka saradnika	16
7.7.	Smještaj Komisije	16
8.	PROCJENA IZVRŠENJA BUDŽETA KOMISIJE	16
9.	ZAKLJUČCI	16

Na osnovu člana 45. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika («Službeni glasnik BiH», br. 4/03, 33/03, 31/06, 99/06 i 53/11), Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika na svojoj 60. sjednici održanoj od 03. do 05. februara 2014. godine, usvojila je sljedeći

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA U 2013. GODINI

1. NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljem tekstu: Komisija) je institucija Bosne i Hercegovine uspostavljena na osnovu Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika koju je donijelo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21.12.2001. godine, a kojom su, u skladu sa odredbama Aneksa 8., utvrđeni osnovni principi i ciljevi djelovanja Komisije, te njeni primarni zadaci i ovlaštenja kao institucije Bosne i Hercegovine. Odluka je objavljena u «Službenom glasniku BiH» br. 1/02 i 10/02.

Na osnovu ovlaštenja iz Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03).

Na osnovu odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Komisija daje inicijativu za pokretanje postupka za zaključivanje međunarodnih ugovora, priprema prijedloge ugovora, učestvuje u prethodnim pregovorima radi zaključivanja međunarodnih ugovora na ekspertnom nivou, izvršava međunarodne ugovore, te obavlja druge poslove međunarodne saradnje u oblasti zaštite nacionalnih spomenika, koji se odnose naročito na:

- zastupanje interesa Bosne i Hercegovine u vezi sa potpisivanjem i provođenjem međunarodnih konvencija;
- rješavanje spornih pitanja od zajedničkog interesa za Bosnu i Hercegovinu i druge države odnosno međunarodne organizacije;
- odlučivanje o kandidaturi nacionalnih spomenika za upis na Listu svjetske baštine (UNESCO) i Listu 100 najugroženijih spomenika (WMW), i sl.;
- saradnju sa INTERPOL-om, drugim međunarodnim organizacijama i državama u slučajevima nestanka pokretnih nacionalnih spomenika;
- pitanja procedure za izvoz pokretnih nacionalnih spomenika i davanja garancija za njihovu zaštitu u slučaju privremenog izvoza;
- davanje koncesija stranim državljanima za istraživanja koja se odnose na nacionalne spomenike;
- osiguranje sredstava iz donacija za finansiranje rada Komisije i zaštitu nacionalnih spomenika;
- angažman stranih eksperata za potrebe Komisije.

2. PROVEDENE AKTIVNOSTI

2.1. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima

Na osnovu ovlaštenja iz Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03).

Komisija je od početka svog rada 2002. godine do 31. decembra 2013. godine proglasila ukupno **743 dobra** nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine (24 pokretna i 719 nepokretnih dobara). Od ukupnog broja spomenika, **532** spomenika nalazi se na teritoriji Federacije BiH, **202** spomenika na teritoriji Republike Srpske i **9** spomenika u Brčko Distriktu BiH.

U 2013. godini Komisija je razmatrala **64 prijedloga odluka** o proglašenju nacionalnim spomenicima i donijela **48 odluka**. Odluke se objavljuju u «Službenom glasniku BiH».

Prilog 1: Odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, donesene u 2013. godini

2.1.1. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine

Komisija po službenoj dužnosti (bez posebnog zahtjeva), donosi odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za svako pojedinačno dobro upisano na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 33/02). Na Privremenoj listi, koju je uspostavila Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u prethodnom sazivu, upisano je 777 spomenika. U periodu 2002-2013. godine Komisija je donijela konačne odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za ukupno **329 dobara sa Privremene liste**, odnosno **2 dobra** u toku 2013. godine.

Od ukupnog broja proglašenih dobara sa Privremene liste (327), 235 dobro nalazi se na području FBiH, 88 na području RS, a 4 na području Brčko Distrikta.

Prilog 2: Odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, donesene u 2013. godini

2.1.2. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara za koja su podnesene peticije

Postupak za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom pokreće se na osnovu peticije - prijedloga za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Peticije za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom podnose se Komisiji u skladu sa članom V Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Komisija je utvrdila jedinstvenu formu peticije prema vrsti dobra. Peticiju može podnijeti bilo koje pravno ili fizičko lice u Bosni i Hercegovini.

U toku 2013. godine Komisiji je upućeno 75 peticija, te 2.743 ostala dopisa, zahtjeva i podnesaka (ukupno 2.818 akata) koji su rješavani u skladu sa ovlaštenjima Komisije utvrđenim zakonom i općim aktima Komisije. Komisija je do 31.12.2013. godine ukupno primila 1551 peticiju.

Prilog 3: Lista peticija/prijedloga za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima, primljenih u 2013. godini

U periodu 2002-2013. godine Komisija je proglasila ukupno **439 dobara** za koje su podnesene peticije nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine, odnosno **46 dobara** u toku 2013. godine. Neka dobra za koja je podnesena peticija vode se istovremeno i na Privremenoj listi nacionalnih spomenika, samostalno ili u sklopu neke graditeljske cjeline.

Prilog 4: Odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za dobra za koja su podnesene peticije, donesene u 2013. godini

Prema odredbama Aneksa 8, do donošenja konačne odluke o proglašenju nacionalnog spomenika, a najduže do godinu dana od podnošenja peticije, sve strane treba da se suzdrže

od aktivnosti koje bi mogle da ugroze predloženo dobro, o čemu su obaviješteni svi nadležni organi i institucije na čijem se području nalaze predložena dobra.

S obzirom na veliki broj peticija, Komisija ne može da ispoštuje rok utvrđen u članu 39. stav 2. Poslovnika o radu Komisije, prema kojem peticija treba da bude riješena najkasnije u roku od godinu dana od dana njenog podnošenja. Postupak razmatranja peticija otežava činjenica da uz veliki broj zahtjeva nije dostavljena potrebna dokumentacija o predloženom dobru (podaci o vlasništvu, lokaciji, sadašnjem stanju i dr.). Budući da je za pripremu svake pojedinačne odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom potrebno provesti iscrpno istraživanje postojeće arhivske, arhitektonske, historijske i druge građe o predloženom dobru, te s obzirom na to da bi ukidanje režima zaštite za pojedine spomenike moglo da prouzrokuje aktivnosti koje bi ga mogle uništiti, Komisija je na sjednicama održanim u 2013. godini donijela **4 odluke** o produženju režima zaštite iz člana V stav 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, za ukupno **44** dobra. Odluke su objavljene u "Službenom glasniku BiH". Režim zaštite produžen je do donošenja konačne odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika o proglašenju predloženih dobara nacionalnim spomenikom.

***Prilog 5:** Spisak kulturno-istorijskih dobara kojima je u 2013. godini produžen režim zaštite do donošenja konačne odluke Komisije*

2.1.3. Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom

Za dobra koja ne ispunjavaju Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom, Komisija donosi odluku kojom se utvrđuje da predloženo dobro ne ispunjava te kriterije („negativne odluke“). U periodu 2002-2013. godine Komisija je donijela ukupno **135 odluka** kojima se odbija peticija/prijedlog za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine, odnosno **8 odluka u 2013. godini**. Od ukupnog broja „negativnih“ odluka, 106 odluka su za dobra koja se nalaze na području FBiH, 19 na području RS, a 2 na području Brčko Distrikta.

Isti postupak primjenjuje se i za nacionalne spomenike koji su uvršteni na Privremenu listu nacionalnih spomenika BiH, a Komisija utvrdi da ne ispunjavaju Kriterije, te donese konačnu odluku. Sve „negativne“ odluke su objavljene u «Službenom glasniku BiH».

***Prilog 6:** Odluke kojima se utvrđuje da dobro ne ispunjava kriterije o proglašenju nacionalnim spomenikom, donesene u 2013. godini*

2.1.4. Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju

Odredbom člana 40.a. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika utvrđeno je da Komisija može odlučiti o izmjeni ili dopuni ranije donesene odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom ukoliko naknadno sazna za nove činjenice ili dobije podatke kojima nije raspolagala u momentu donošenja odluke. Izmjene i dopune odluke u navedenim slučajevima donose se na način i prema postupku propisanim za donošenje odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Komisija je do sada donijela 31 pojedinačnu odluku o izmjenama, dopunama ili ispravkama odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, odnosno **2 odluke u 2013. godini**. Sve izmjene i dopune odluka objavljene su u „Službenom glasniku BiH“.

Također, Komisija je na 57. sjednici donijela zajedničku Odluku o izmjeni odluka o proglašenju nacionalnih spomenika donesenih zaključno sa 47. sjednicom. Tom odlukom je u svim odlukama o proglašenju nepokretnih dobara koje su donesene od početka rada Komisije pa zaključno sa 47. sjednicom (ukupno 551 odluka) promijenjena tačka IV, odnosno tačka V (u odlukama koje sadrže mjere zaštite za pokretno naslijeđe), tako da glasi:

“Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti, **u dijelu** u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.”

Komisija je u svom jedanaestogodišnjem radu donijela i jednu (1) odluku o ukidanju ranije donesene Odluke o proglašenju arheološkog područja – Praistorijsko gradinsko naselje na lokalitetu Gradina ispod Kuga, naselje Bjelave, opština Srebrenik, nacionalnim spomenikom BiH. Poslovnikom o radu Komisije nisu predviđeni slučajevi ukidanja odluka, pa je postupak proveden na osnovu Zakona o upravnom postupku BiH. Naime, tim zakonom utvrđeno je da postupak okončan rješenjem (odlukom) protiv koje nema redovnog pravnog lijeka može biti obnovljen ako se sazna za nove činjenice, koje bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja da su te činjenice bile poznate u ranijem postupku, te da nadležni organ može, na osnovu podataka pribavljenih u obnovljenom postupku, prijašnje rješenje (odluku) poništiti ili ukinuti.

***Prilog 7:** Odluke o izmjenama, dopunama, ispravkama ili ukidanju odluka Komisije, donesene u 2013. godini*

2.1.5. Upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige

Komisija je u periodu 2002-2013. godine uputila ukupno **700¹ zahtjeva** nadležnim općinskim sudovima za upis zabilježbe o nepokretnim nacionalnim spomenicima u zemljišne knjige (zahtjev se upućuje nakon stupanja odluke na snagu, odnosno nakon objave u „Službenom glasniku BiH“). Zaključno sa 15.12.2013. godine, Komisiji je dostavljeno **451 rješenja** kojim se dozvoljava upis nacionalnih spomenika u zemljišne knjige u cijelosti, **15 rješenja o djelimičnom upisu** (dio spomenika se iz određenog razloga ne može upisati u ZK, te se za taj dio odbija zahtjev, **13 rješenja** o upisu u katastarski operat (tamo gdje nema zemljišnih knjiga), te **116 rješenja** kojima se odbija zahtjev za upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u ZK. Najčešći razlog za odbijanje zahtjeva za upis je što u odlukama Komisije nema katastarskih podataka po starom premjeru, bez kojih sudovi, shodno zakonu, ne mogu izvršiti upis u zemljišne knjige. Za **89 zahtjeva** u toku je postupak upisa (pismena ili usmena informacija od nadležnog referenta), dok za **16 zahtjeva** Komisiji još nije dostavljen nikakav odgovor .

2.1.6. Implementacija odluka Komisije - obilježavanje nacionalnih spomenika

Komisija je uspostavila jedinstven sistem obilježavanja nacionalnih spomenika u Bosni i Hercegovini i do sada postavila informativne ploče za 332 spomenika.

U 2013. godini su izvršene aktivnosti na okončanju započelih projekata obilježavanja spomenika, u vidu izrade i postavljanja dizajniranih i tehnički obrađenih informativnih tabli. Obilježen je ukupno 21 nacionalni spomenik sa informativnim tablama u 2013. godini.

***Prilog 8:** Spisak informativnih tabli*

2.1.7. Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika

U 2013. godini Komisija je, na zahtjev Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Službe iz Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, dala stručno mišljenje na projektu dokumentaciju za izvođenje radova na 35 nacionalnih spomenika.

***Prilog 9:** Pregled stručnih mišljenja datih na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika u 2013. godini*

---

¹ Od ukupno 743 odluke, za 43 dobra nije podnesen zahtjev, jer odluke još nisu objavljene (19) ili se radi o pokretnim dobrima (24) koja se ne upisuju u ZK

2.2. Lista ugroženih spomenika

Komisija je uspostavila Listu ugroženih nacionalnih spomenika za koje je neophodno provesti hitne mjere zaštite da bi se spriječilo njihovo potpuno uništenje, a u cilju usmjeravanja pažnje svih odgovornih entitetskih i državnih tijela uprave, ali i mogućih donatora i investitora na one slučajeve nacionalnih spomenika kojima prijete nestanak ukoliko odmah ne budu poduzete neophodne aktivnosti za njihovo spašavanje.

Do kraja 2013. godine na Listi se nalazi **70 najugroženijih spomenika**. Komisija je uspostavila sistem praćenja stanja i aktivnosti vezanih za ugrožene spomenike sa Liste, na osnovu utvrđenih indikatora. Na osnovu rezultata provedenog monitoringa, Komisija poduzima i predlaže aktivnosti nadležnim institucijama na otklanjanju i ublažavanju faktora koji ugrožavaju spomenik. Prema Zakonu o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika («Službene novine FBiH» br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07, «Službeni glasnik Republike Srpske» br. 9/02, 70/06 i 64/08 i «Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» br. 2/02 i 19/07), nacionalni spomenici imaju najviši stepen zaštite. Od vlada entiteta i nadležnih organa Komisija je zatražila da preduzmu sve neophodne mjere iz njihove nadležnosti s ciljem zaštite ugroženih spomenika. O stanju ugroženih spomenika i poduzetim aktivnostima Komisija redovno obavještava javnost putem konferencija za štampu.

Prilog 10: *Lista ugroženih spomenika*

3. PROJEKTI KOMISIJE

Za nacionalne spomenike koji se nalaze na Listi ugroženih spomenika Komisija se obraća zahtjevom za finansijsku podršku međunarodnim subjektima, kao i vlastima u Bosni i Hercegovini na svim nivoima. Aktivnosti na ovim projektima provodi Komisija prema ugovorima sklopljenim sa donatorima, a u skladu sa zakonskim propisima u BiH.

3.1. Kandidirani projekti

Za sredstva Fonda ambasade SAD u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa za 2013/14. godinu kandidovani su sljedeći projekti:

- Stari grad Sokolac, Bihać – izrada detaljnog projekta postojećeg stanja i hitni radove konzervacije - faza I;
- Helenistički grad Daorson – izrada detaljnog tehničkog snimka;
- Zgrada Muzeja Revolucije BiH (Historijski muzej) – radovi na konstruktivnoj sanaciji krova.

Za sredstva Ambasade Savezne republike Njemačke u BiH, kandidovan je projekat "Restauracije zidnog slikarstva Mišćine džamije u Sarajevu".

Za sredstva CyArk 500 dostavljena preliminarna aplikacija za Helenistički grad Daorson u Stocu

Za sredstva Općine Stari Grad Sarajevo, kandidovana su sondažna istraživanja u Mišćinoj džamiji (9.000 KM) i džamiji Havadže Duraka (13.600 KM) u Sarajevu.

3.2. Projekti za koje su odobrena sredstva

- Restauracija mosta iz 16. vijeka na rijeci Žepi, Rogatica (Donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 01.04.2013.-31.12.2014.; Vrijednost ugovora: 62.600,00 \$);
- EXPO.AUS - Restauracija mlinica na području Mostara, Blagaja i Stoca (Donator: Evropska unija putem IPA fondova; period realizacije: 10.2012.-08.2015. godine; Vrijednost ugovora (u dijelu koji implementira Komisija): 257.513,41 eura.);
- Zgrada Crvenog krsta u Sarajevu – izrada detaljnog projekta postojećeg stanja i hitni radove konzervacije i restauracije objekta - faza I (Donator: Specijalni fond

američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 10.09.2013.-31.12.2014. godine); Vrijednost ugovora: 76.100,00 \$);

3.3. Projekti završeni u 2013. godini

- Projekat sanacije, konzervacije i restauracije starih nadgrobnika na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu – faza 2; (Donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; Vrijednost ugovora: 49.135,00 \$; Period implementacije: 29.11.2011.- 30.09.2013. godine);
- Restauracija srpske pravoslavne crkve Sv. Vasilija Ostroškog i katoličke crkve Presvetog Trojstva u Blagaju kod Mostara (donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; Vrijednost ugovora: 70.500,00 \$; Period implementacije: 29.11.2011.-31.12.2012. godine – završni izvještaj dostavljen 25.02.2013. godine);
- Projekat rehabilitacije Aladža džamije u Foči (Donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; Vrijednost ugovora: 98.297,00 \$; Period implementacije: 15.09.2009.-31.12.2012. godine – završni izvještaj dostavljen 25.02.2013. godine);

3.4. Projekti na kojima je Komisija učestvovala kao partner u 2013. godini

- Projekat TEMPUS-BIHERIT (donator: Izvršna agencija Evropske unije za obrazovanje, audiovizualno i kulturu preko Univerziteta u Sarajevu; period realizacije: 14.10.2012.-14.10.2014. godine; Vrijednost ugovora (u dijelu koji implementira Komisija): 4.408,40 eura);
- Projekat "Mostovi budućnosti - konzervacija, nauka, tehnologija i edukacija u Stocu" u sklopu programa "Pilot šema za očuvanje i obnovu kulturnog naslijeđa u konfliktnim područjima" (donator: Delegacija Evropske Komisije u Sarajevu preko fondacije Kulturno naslijeđe bez granica; period realizacije: 01.11.2012.- 01.03.2015. godine);
- Projekat uspostavljanja evropske mreže o kulturnom naslijeđu (EUROPEAN HERITAGE NETWORK - HEREIN) (donator: Vijeće Evrope; period realizacije: od 1999. godine bez ograničenja);

Prilog 11: Izvještaji o projektima koje je realizirala Komisija

4. KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO)

4.1. Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a

Koordinator izrade nominacijskog dosijea: Dubravko Lovrenović, član Komisije

Koordinator izrade Plana upravljanja: Mirela Mulalić Handan, izvrni dužnosnik

Prilog 12: Izvještaj o aktivnostima na projektu „Nominacija stećaka – srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika – za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a“ u 2013. godini

4.2. Izvještavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)

Saradnik za praćenje implementacije Konvencije: Tarik Jazvin

37. zasjedanje Komiteta za svjetsku baštinu održano je od 16. do 27.06.2013. godine u Phnom Penh, Kambodža i na njemu nisu donesene odluke koje se odnose na dobra iz BiH upisana na Listu svjetske baštine.

Dana 25.03.2013. godine je zatraženo objašnjenje od Državne komisije za saradnju BiH sa UNESCO-om zašto u postupku skidanja Spomenika prirode pećina Vjetrenica sa graditeljskom cjelinom sela Zavala sa Tentativne liste nije konsultovana Komisija, kao institucija koja je predložila upis tog dobra.

Stari most sa Starim gradom Mostar

U toku 2013. godine izvršene su sljedeće aktivnosti:

- Početkom godine predstavnici investitora su najavili da će u toku mjeseca februara 2013. godine biti nastavljeni radovi na izgradnji hotela Ruža u Mostaru i da je rok za završetak radova 18 mjeseci. Međutim do kraja godine nisu primjetni bilo kakvi radovi na izgradnji hotela.
- Eksperti kompanije „Minel-Schreder“ iz Beograda su utvrdili trenutno stanje rasvjete Starog mosta, te su uradili novi projekat iluminacije koji je dostavljen nadležnoj službi Gradske uprave, nakon čega je isti proslijeđen Agenciji Stari grad na dalju proceduru. Trenutno je u funkciji cca.90% postojeće rasvjete.
- Agencija „Stari grad“, Mostar je obezbjedila projektnu dokumentaciju i odobrenje za građenje za radove na postavljanju instalacija video nadzora na 15 lokacija u granicama „Historijskog gradskog područja Mostar“.
- Ekspert firme TUV-LGA Bautechnik GmbH i predstavnik Agencije „Stari grad“, Mostar su očitali podatke mjernih stanica, a u sklopu redovnih aktivnosti na monitoringu mosta.
- Po zahtjevu Agencije „Stari grad“, Mostar, firma „Arhitekt“ doo u saradnji sa stručnjacima TUV-LGA je izvršila pregled stanice sa uređajem za prikupljanje podataka i procijenila njeno stanje, te izvršila opći pregled nadzora do sada. Cilj je bio da se procijeni stanje sistema u pogledu očekivanih rezultata.

Prilog 13: Izvještaj o radu Agencije „Stari grad“ za 2013. godinu

Most Mehmed-paše Sokolovića

U toku 2013. godine izvršene su sljedeće aktivnosti:

- Dana 02.04.2013. godine održan je sastanak sa direktorom TIKa-e za BiH, Zulkuf Oručom, a vezano za početak radova na restauraciji Mosta Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu. Od 01. aprila je zvanično počeo rok od cca.600 dana za izvođenje radova na mostu, a turska firma ER-BU je izvođač radova.
- U Višegradu je dana 21.08.2013., održan sastanak predstavnika Komisije sa izvođačima radova (inžinjer gđin.Nevroz Bayar), firme „ER-BU“ iz Turske koji su prezentirali trenutne aktivnosti na mostu.
- Dana 12.09.2013. godine Komisija je obavještena od strane načelnika općine Višegrad da su radovi na restauraciji mosta zvanično počeli, te da se od Komisije očekuje postupanje u skladu sa Protokolom o saradnji na razvoju sanacionih i restauracijskih radova i njihovoj implementaciji.
- U zgradi Opštine Višegrad je dana 23.09.2013., održan sastanak predstavnika Komisije sa Miroslavom Neškovićem, pomoćnikom načelnika za urbanizam, a vezano za radove na mostu.
- U zgradi Općine Višegrad, dana 26.09.2013., održan je sastanak vezano za trenutne radove na restauraciji mosta Mehmed-paše Sokolovića. Sastanku su prisustvovali predstavnici Direkcije uprave za ceste Republike Turske, TIKa BiH, općine Višegrad, ER-BU izvođač radova, hidoelektrane Bajina Bašta i Višegrad, te predstavnici Komisije.

- Predstavnicima Komisije su obišli lokalitet mosta dana 01.11.2013., te su utvrdili da su radovi završeni za 2013. godinu, a potvrđeno je da će se nastaviti u periodu mart-april 2014.
- Na inicijativu RZZZKIPNRS, dana 15.11.2013., u Banja Luci je održan sastanak vezano za tok radova na restauraciji mosta, a kojemu je prisustvovao i predstavnik Komisije.

Prilog 14: *Izveštaj općine Višegrad za 2013. godinu*

LISTA 100 NAJUGROŽENIJIH SPOMENIKA (WMW)

Urađena i predata aplikacija za nominiranje arheološkog područja - Helenistički grad Daorson u Ošanićima kod Stoca, na Listu 100 najugroženijih spomenika za 2014. godinu. Aplikacija nije odobrena.

5. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8.

U toku 2013. godine Komisija je, u skladu sa svojim ovlaštenjima, nastavila ranije uspostavljenu saradnju sa nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta, Distrikta Brčko, gradova, kantona i općina o pitanjima značajnim za rad Komisije, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kojim je, između ostalog, propisana obavezna saradnja organa i institucija na svim nivoima vlasti sa Komisijom.

5.1. Učešće Komisije u radu stručnih timova entiteta i Brčko Distrikta

5.1.1. Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj

Član Savjeta: Orjana Lenasi, saradnica za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

Rješenjem Federalnog ministarstva prostornog uređenja, broj: 02-23-1-1187/10-1, od 16.09.2010. godine, formiran je Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj za period od 2008. do 2018. godine, sa osnovnim zadatkom praćenja pripreme i izrade Regulacionog plana „Historijske gradske jezgre Počitelj“ za period 2008. do 2018. godine.

Za rad u Savjetu Regulacionog plana kao predstavnik Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika imenovana je Orjana Lenasi, saradnik za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

U toku 2013. godine nije održana niti jedna sjednica Savjeta Plana.

5.1.2. Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj

Član Savjeta: Amra Šarančić Logo, saradnica za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

Rješenjem Federalnog ministarstva prostornog uređenja, broj: 02-23-1-896/12-7 od 15.08.2012. godine, formiran je Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj za period od 2011. do 2021. godine.

Za rad u Savjetu Regulacionog plana kao predstavnik Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika imenovana je Amra Šarančić Logo, saradnica za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

U toku 2013. godine održana je samo jedna 2. sjednica Savjeta Plana i to 9. decembra 2013. godine u prostorijama Federalnog ministarstva prostornog uređenja, koje je i Nosilac pripreme Plana. Umjesto Amre Šarančić Logo, koja je bila spriječena ranije preuzetim obavezama, sjednici je prisustvovala Orjana Lenasi. Na Prijedlog regulacijskog plana

Historijskog gradskog područja Blagaj za period od 2011. do 2021. godine – Prednacrt plana su pripremljeni Komentari i sugestije, koji će biti dostavljeni Nosiocu pripreme.

Osim navedenog, u svrhu pripreme što kvalitetnijeg prijedloga Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj Komisija je intenzivno saradivala sa predstavnicima Nosioca pripreme plana u smislu: dostavljanja dokumentacije Komisije vezano za Plan upravljanja za Blagaj i ostalu dokumentaciju koju Komisija posjeduje (sva dokumentacija je dostavljena tokom februara i marta 2013. godine), i održavanja sastanaka sa predstavnicima Nosioca pripreme (15.03.2013. godine) i Nosiocima pripreme i izrade (25.03.2013. godine).

5.2. Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.

U toku 2013. godine realizirani su brojni sastanci Komisije sa predstavnicima nadležnih organa na svim nivoima državne vlasti, predstavnicima institucija nadležnih za zaštitu kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine, predstavnicima vjerskih zajednica, međunarodnih organizacija i drugih institucija i pojedinaca s ciljem uspostavljanja ili unapređenja saradnje Komisije sa navedenim subjektima u postupku donošenja i implementacije odluka Komisije, osiguravanja sredstava za provođenje mjera zaštite nacionalnih spomenika u entitetskim budžetima i sredstava za rad Komisije, te rješavanja problema koji su usporavali i otežavali implementaciju Aneksa 8. i Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

Prilog 15: Pregled sastanaka predstavnika Komisije sa nadležnim institucijama i pojedincima na sprovođenju Aneksa 8. u 2013. godini

5.3. Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela

U toku 2013. godine, u skladu sa svojim ovlaštenjima, Komisija je zastupala interese Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i učestvovanjem na konferencijama i drugim međunarodnim skupovima u vezi sa oblašću zaštite naslijeđa.

Mirela Mulalić Handan, izvršni dužnosnik Komisije i Mirzah Fočo, pomoćnik izvršnog dužnosnika za naslijeđe, izabrani su za eksperte Regional Expert Pool-a Ljubljana Process II Vijeća Evrope.

Prilog 16: Pregled sastanaka predstavnika Komisije u sklopu međunarodne saradnje u 2013. godini

6. JAVNOST RADA

6.1. Odnosi s javnošću

U skladu sa reformom javne uprave u Bosni i Hercegovini, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, kao državna institucija dužna je uspostaviti sistem strateškog komuniciranja, kako bi se otklonili eventualni uzroci netransparentnosti u radu. U skladu sa planom rada i poslovanja, Komisija izvještava javnost o svom radu, donesenim odlukama, zaključcima i stavovima. Javnost rada Komisije ostvaruje se putem konferencija za medije, objavljivanjem odluka u službenim glasilima BiH te objavljivanjem akata i informacija o radu Komisije na službenoj web-stranici Komisije.

Tokom 2013. godine odnosi s javnošću obuhvatali su sljedeće aktivnosti:

1. Odnosi s medijima (reaktivno i proaktivno obavještanje medija - saopštenja, pozivi, izjave, prilozi i sl.)
2. Konferencije za medije u sklopu sjednica Komisije:
Održano je 5 konferencija za medije kojima je prisustvovala većina medijskih kuća u BiH i na kojima su članovi Komisije pored informacija o nadležnostima i načinu rada Komisije, medije informirali i o pozitivnim i negativnim odlukama o

proglašenju nacionalnih spomenika BiH, ugroženim spomenicima, odlukama o produžetku režima zaštite određenih dobara, te drugim zaključcima sa sjednica.

3. Praćenje i analiza medijskog izvještavanja (*press clipping*)
analiza zastupljenosti rada Komisije u određenim pisanim i elektronskim medijima, pokazuje da od ukupnih 1898 medijskih objava iz domena kulture općenito, rad Komisije obuhvata 263 objave, što je 13,85%. Drugi mediji koji nisu definirani ugovorom za praćenje, također izvještavaju o radu Komisije, što znači da rad Komisije i rezultati obuhvataju više medijskog prostora.
4. Postupanje po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini
dva zahtjeva su rješena pozitivno te su tražene informacije dostavljene u cjelosti,
5. Objavljivanje informacija na službenoj web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba),
Web-stranica Komisije pruža informacije koje se odnose na:
  - organizaciju i rad Komisije (zakonski okvir, interni akti Komisije, podaci o članovima Komisije i Sekretarijatu),
  - informacije o nacionalnim spomenicima (odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima sa obrazloženjem i fotografijama, lista peticija, podaci i fotografije o naslijeđu u opasnosti i radovima na zaštiti spomenika i dr.),
  - aktivnosti Komisije (sjednice, posjete općinama, saradnja sa nadležnim organima i institucijama, saopćenja za štampu, aktuelnosti i dr.),
  - servisne informacije (konkursi, tenderi i dr.).Na web stranicu se kontinuirano vrši unošenje podataka vezanih za rad Komisije.
6. Objavljivanje odluka,
u «Službenom glasniku BiH» u 2013. godini objavljeno je 56 odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima među kojima je 48 pozitivnih i 8 negativnih odluka, kojima se utvrđuje da predložena dobra shodno postavljenim kriterijima ispunjavaju ili ne zadovoljavaju iste za status njihovog proglašenja nacionalnim spomenicima. Komisija je na sjednicama održanim u 2013. godini donijela 4 odluke o produženju režima zaštite iz člana V stav 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, za ukupno 44 dobra. Odluke su objavljene u «Službenom glasniku BiH». Režim zaštite produžen je do donošenja konačne odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika o proglašenju predloženih dobara nacionalnim spomenikom.
7. Organiziranje promotivnih događaja (izložbe i sl.),
  - Organizovano i upriličeno obilježavanje Međunarodnog dana arheologije.
  - U okviru kampanje „Kulturno pamćenje – blago koje nestaje“, u periodu od januara do decembra 2013. godine, Komisija je organizovala više izložbi, predstavljajući kulturno naslijeđe naše zemlje na oko 60 panoa u gradovima i općinama kao što su Banja Luka, Prijedor, Ilidža (u sklopu Dana Općine Ilidža), Novi Grad, Mrkonjić Grad, Sarajevo, Foča, Goražde, Bihać, Višegrad, Travnik, Novi Travnik, Zenica, Doboj i Tešanj. Komisija je uspostavila izuzetno dobru saradnju sa kantonalnim resornim institucijama za zaštitu naslijeđa (zavodi i sl.) kao i kulturnim institucijama u kojima su upriličene izložbe (muzeji, galerije, domovi kulture itd.) te sa lokalnom samoupravom i lokalnim nevladinim udrugama. Zbog interesa i pozitivnih pokazatelja, Komisija je uradila plan izložbi za 2014. godinu koji uključuje gradove regija u kojima Komisija nije imala izložbene postavke kao što su centralnobosanska, sjeverozapadna, sjeveroistočna, hercegovačka te sarajevo-macro regija. Izložba „Kulturno pamćenje blago koje nestaje“ organizovana pod pokroviteljstvom Foruma Bosna u hotelu Holiday Inn od 1. do 2.februara 2013.

godine u Sarajevu, predstavila je sakralno naslijeđe BiH u sklopu UN- ove sedmice međuvjerskog sklada.

U okviru Internacionalne konferencije CICOP i u saradnji sa Arhitektonskim fakultetom u Sarajevu predstavljena je izložba naziva „Dragulji arhitekture 20. vijeka u BiH“ 23. aprila 2013. godine.

Ceremonija u povodu predavljanja rezultata projekta restauracije starih nadgrobnika na Jevrejskom groblju, finansiranog od strane američke ambasade održana je 27. septembra kada je upriličena i izložba.

Komisija je 30. oktobra 2013. godine organizovala izložbu u Zemaljskom muzeju BiH pod nazivom „Restauro“, kao i tribinu na kojoj su interesantne teme iz oblasti arhitektonskoga naslijeđa predstavili stručnjaci iz Italije sa instituta za restauraciju (Istituto Superiore per la Conservazione ed il Restauro (ISCR) di Roma) te saradnici Univerziteta u Sarajevu, Historijskog muzeja BiH i Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

8. Priprema promotivnih materijala,

Na osnovu Poslovnika o radu Komisija je u 2005. godini pokrenula izdavanje **Godišnjaka Komisije** za očuvanje nacionalnih spomenika, pod nazivom „Baština“.

Za potrebe prezentacije svog rada, Komisija je do sada izdala pet brojeva Godišnjaka „Baština“ sa ukupnim tiražem od cca 2500 kopija. Godišnjak Komisije se nalazi u naučnim bazama EBSCO i CEEOL.

Šesti broj Godišnjaka je pripremljen, ali nije odštampan u 2013. godini.

6.2. Podizanje svijesti o značaju naslijeđa

Kampanju „Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe“ od 2006. godine implementira Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u saradnji sa Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država u BiH. Do sada je u kampanji učestvovalo preko 65 škola iz više od 20 bosanskohercegovačkih gradova (Sarajevo, Mostar, Trebinje, Livno, Jajce, Travnik, Stolac, Čapljina, Ljubinje, Šipovo, Ustikolina, Blagaj.....).

Svoj doprinos projektu dalo je oko 12.000 učenika, entitetska ministarstva za kulturu, prosvjetu i obrazovanje, federalni i kantonalni pedagoški zavodi, škole i druge ustanove zadužene za odgoj i obrazovanje. Kroz projektne aktivnosti, kao što su predavanja u školama i na lokalitetima nacionalnih spomenika, djeca stiču i usavršavaju znanja o kulturnome naslijeđu, sa fokusom na stare gradove, arhitekturu, umjetnička djela, zanate, usmena predanja i dr.

U 2013. godini aktivnosti kampanje su realizirane u sklopu projekta Sanacije, konzervacije i restauracije starih nadgrobnika na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu – faza 2. 12. juna 2013. godine u Sarajevu je upriličena završna ceremonija sa kulturno-umjetničkim programom. Učestvovalo je ukupno 12 osnovnih škola iz Sarajeva (Hrasno, Grbavica, Kovačići, Ilidža, Blažuj), Kreševa, Fojnice, Kiseljaka i Bilalovca. Od ukupno 594 pristigla likovna, literarna i maketarska rada, nagrađeno je 20 učenika i 3 osnovne škole.

6.3. Biblioteka i dokumentacioni centar

Biblioteka i dokumentacioni centar Komisije (BDC) je zadužen za prikupljanje, obradu, čuvanje i davanje na korištenje dokumentacije o nacionalnim spomenicima BiH. Ova biblioteka saradnicima Komisije osigurava pristup fondovima bibliotečke i dokumentarne građe, informacijama i sadržajima za potrebe stručnog rada na proglašenju dobra nacionalnim spomenikom. Pored toga, Biblioteka svoj fond stavlja na raspolaganje studentima, magistrantima, doktorantima kao i istraživačima u oblasti naslijeđa.

Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela bibliotečkom i dokumentacionom. Bibliotečki dio čini fond od 2.500 jedinica knjižne građe iz oblasti arhitekture, umjetnosti, historije, menadžmenta u naslijeđu, arheologije, etnologije i pravne zaštite. Fond neknjižne građe čine: projekti, kartografska građa, tehnička i foto dokumentacija i novinski članci. Fond neknjižne građe ima cca 30.000 bibliotečkih jedinica. Građa biblioteke podjeljena je u deset zbirki. Obrada građe vrši se po Međunarodnim standardima ISBD(M) za opis knjižne građe i ISBD(ER) za opis elektroničke građe.

Građa iz zbirki je evidentirana u inventarnim knjigama i digitalnim katalogima koji se dopunjavaju.

Prilog 17: Izvještaj o radu biblioteke i dokumentacionog centra u 2013. godini

6.4. Baza podataka o spomenicima

Baza - središnji inventar naslijeđa BiH je otvoren i kontinuiran sistem čija je osnovna namjena:

- objediniti pregled cjelokupnog fonda BiH – za sva dobra i spomenike objediniti sve relevantne podatke i omogućiti njihovu široku dostupnost i jednostavno pretraživanje (historijat, pregled trenutnog stanja, radova, stepen dokumentiranosti, bibliotečku i dokumentacijsku građu vezanu uz dobra, itd),
- osigurati baze znanja neophodne za rad na održavanju i zaštiti kulturno-historijskog naslijeđa BiH,
- kreirati podloge za izradu prostornih i urbanističkih planova na nivou države, entiteta, opština,
- olakšati naučna istraživanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH.

Središnji inventar naslijeđa BiH se sastoji od dva modula, odnosno modula spomenici i modula dokumentacijsko-bibliotekarske zbirke (DBZ).

Modul spomenici sadrži osnovne informacije o svim dobrima i spomenicima – pravni status, zone i mjere zaštite, historijski podaci, vlasništvo, upotreba, i sl. relevantne informacije u skladu sa preporukama Vijeća Evrope (Core Data Index - indeks osnovnih podataka) za povijesne građevine i spomenike graditeljskog naslijeđa) i sistemu zaštite BiH.

Modul dokumentacijsko-bibliotekarske zbirke (DBZ) sadrži digitalizirane dokumentacijske zbirke (zbirka projekata, fototeka, fotoCDteka (digitalne fotografije), CDteka, planoteka, referentna planska dokumentacija, biblioteka, hemeroteka, topografska zbirka i ostalo) i predstavlja pomoć za inventariziranje i katalogiziranje dokumentacijskih zbirki s područja zaštite kulturnog naslijeđa.

U 2013. godini nastavljen je unos podataka u bazu, otklanjanje grešaka koje se javljaju u radu i funkcionalna unapređenja baze, na osnovu Ugovora o održavanju prostorne baze podataka o spomenicima, broj 02-16.4-37/13-1 od 16.01.2013. godine.

7. ORGANIZACIJA KOMISIJE

7.1. Sastav Komisije

Na osnovu člana II stav 4. Aneksa 8. i člana 5. Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21. decembra 2001. godine, i 126. sjednici, održanoj 21. februara 2002. godine, donijelo je Odluku o imenovanju članova Komisije prema kojoj Komisiju sačinjavaju tri domaća i dva inozemna člana: Amra Hadžimuhamedović (Sarajevo), Ljiljana Ševo (Banja Luka), Dubravko Lovrenović (Sarajevo), Zeynep Ahunbay (Turska) i Tina Wik (Švedska). Jedan član Komisije (Amra Hadžimuhamedović) zasnovao je radni odnos u Komisiji, u skladu sa odredbom člana 5. stav 4. Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Predsjedništvo BiH donijelo je i odluke o produženju mandata za narednih pet godina: članovima Komisije iz Bosne i Hercegovine (27. marta 2007. godine), i Zeynep Ahunbay, međunarodnom članu Komisije (5. decembra 2007. godine), čiji angažman finansira Vlada Republike Turske, kao i Odluku o imenovanju Martina Cherryja za drugog međunarodnog člana Komisije (26. juna 2008. godine), umjesto Tine Wik. Navedene odluke o imenovanju i reizboru članova Komisije objavljene su u „Službenom glasniku BiH“, br. 43/07, 98/07 i 64/08).

Komisija se u avgustu 2009. godine obratila Predsjedništvu BiH sa zahtjevom za razrješenje Zeynep Ahunbay, na njen zahtjev, a u januaru 2010. godine sa zahtjevom za razrješenje Martina Cherryja, zbog nemogućnosti daljeg finansiranja njegovog učešća u radu Komisije od strane Vijeća Evrope, te za imenovanje nova dva međunarodna člana Komisije Friedrich Lüth i Nafia Gül Asatekin. Međutim, i pored više urgencija, Predsjedništvo nije razmatralo te zahtjeve. To je otežalo rad Komisije, pa su u periodu 2011-2013. godine održane samo po tri odnosno 4 sjednice, umjesto uobičajenih šest sjednica Komisije, a rad Komisije uz pomoć elektronskih metoda komuniciranja je intenziviran, kako bi bilo osigurano pravovremeno obavljanje poslova iz nadležnosti Komisije.

7.2. Sjednice Komisije

U 2013. godini održane su četiri sjednice Komisije, i to:

- 56. sjednica, od 4. do 6. februara 2013. godine (predsjedavajuća Ljiljana Ševo);
- 57. sjednica, od 25. do 29. aprila 2013. godine (predsjedavajući Dubravko Lovrenović);
- 58. sjednica, od 2. do 4. septembra 2013. godine (predsjedavajući Dubravko Lovrenović) i
- 59. sjednica, od 6. do 8. novembra 2013. godine (predsjedavajuća Amra Hadžimuhamedović).

7.3. Sekretarijat Komisije

Stručne i administrativne poslove obavlja Sekretarijat Komisije, koji sačinjava stručno i kompetentno osoblje, i to za: arheološko naslijeđe, graditeljsko naslijeđe, cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike, pokretno naslijeđe, pravne poslove, međunarodno pravo, finansijske poslove i tehničku koordinaciju.

Izvršni funkcioner Mirela Mulalić Handan organizuje i rukovodi radom Sekretarijata.

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, izvršni funkcioner ima status sekretara sa posebnim zadatkom, kojem ukupni mandat ne može biti duži od 10 godina. Desetogodišnji mandat Mirele Mulalić Handan na funkciji izvršnog funkcionera Komisije istekao je 7. novembra 2012. godine, te shodno Zakonu ne može na tu funkciju biti ponovo imenovana. Komisija je na 55. sjednici održanoj od 6. do 8. novembra 2013. godine razmotrila status Izvršnog funkcionera i donijela sljedeći zaključak:

“Do konačnog rješavanja statusa članova Komisije neće biti pokrenuta procedura izbora novog izvršnog funkcionera putem Agencije za državnu službu, odnosno donijeti odluka o razrješenju Mirele Mulalić Handan sa te funkcije. Do donošenja odluke o razrješenju, Mirela Mulalić Handan će obavljati funkciju izvršnog funkcionera Komisije u tehničkom mandatu, sa punim obimom ovlaštenja i odgovornosti koje je imala i u toku svog mandata, a u skladu sa pravnim mišljenjem Agencije za državnu službu BiH, broj 03-34-948-1/09 od 17.09.2009. godine. Komisija donosi takav zaključak imajući u vidu da se, počev od 28. marta 2012. godine, svih 5 članova Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika nalaze u tehničkom mandatu jer Predsjedništvo BiH nije donijelo odluku o razrješenju odnosno imenovanju (ili reizboru) članova Komisije, a cijeneći da bi u takvoj situaciji imenovanje

novog izvršnog funkcionera moglo dodatno otežati rad Komisije na implementaciji Aneksa 8 i započetih projekata zaštite kulturnog naslijeđa.“

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Komisije, Sekretarijat sačinjava:

1. izvršni funkcioner,
2. pomoćnik izvršnog funkcionera za pravne poslove,
3. pomoćnik izvršnog funkcionera za naslijeđe,
4. saradnik za arheologiju (2 izvršioca),
5. saradnik za pokretno naslijeđe,
6. historičar umjetnosti,
7. saradnik za spomenike graditeljskog naslijeđa (3 izvršioca),
8. saradnik za cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike (3 izvršioca),
9. saradnik za provođenje Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine,
10. saradnik za međunarodno pravo,
11. saradnik za odnose sa javnošću,
12. saradnik za budžet i javne nabavke,
13. saradnik za finansije,
14. saradnik za tehničku koordinaciju (šef kabineta),
15. dokumentarista,
16. tehnički sekretar,
17. domaćica,
18. vozač-kurir.

Izvršni funkcioner i službenici Komisije zasnivaju radni odnos u Komisiji, a članovi Komisije mogu zasnovati radni odnos (član 5. stav 4. Odluke Predsjedništva BiH o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika).

Sva radna mjesta popunjena su zaključno sa 2011. godinom, i to:

- 1 imenovano lice (član Komisije, u tehničkom mandatu od 28.03.12.)
- 1 rukovodeći državni službenik (izvršni funkcioner, u tehničkom mandatu od 07.12.12.)
- 2 rukovodeća državna službenika
- 16 državnih službenika
- 4 zaposlenika.

Komisija je, na osnovu preporuka Ureda za reviziju finansijskog poslovanja, na svojoj 50. sjednici održanoj 11. marta 2011. godine donijela prijedlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim je proširena postojeća sistematizacija, tako da je uvedeno 8 novih radnih mjesta, a ukupni broj izvršilaca se povećao sa 23 na 44 izvršioca. Prijedlog pravilnika dostavljen je na mišljenje Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, Ministarstvu pravde BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH, koji su dali pozitivno mišljenje. Prijedlog novog Pravilnika dostavljen je dana 23.02.2012. godine Vijeću ministara BiH, ali i pored više urgencija nije bio razmatran.

Dana 17.07.2013. godine Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH dostavio je obavještenje Komisiji i drugim institucijama BiH koje su uputile svoje pravilnike o unutrašnjoj organizaciji na saglasnost Vijeću ministara BiH, da je potrebno da se Pravilnik o UO uskladi sa novim aktima VM – Odluka o načelima unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odluka o razvrstavanju radnih mjesta u institucijama BiH. Komisija je izvršila usklađivanje i dana 24.09.2013. godine dostavila prijedlog Pravilnika Ministarstvu pravde BiH, radi pribavljanja mišljenja. Ministarstvo pravde je, dopisom od 03.10.2013. godine, zatražilo od Komisije dopunu zahtjeva. U toku je priprema tražene dopune (popunjavanje propisanih obrazaca za službenička radna mjesta).

Radni odnos na određeno vrijeme

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, u toku 2013. godine primljena su 3 izvršioca u radni odnos na određeno vrijeme, do povratka zaposlenih saradnika sa neplaćenog ili porodiljskog odsustva, te 1 pripravnik u skladu sa Odlukom Vijeća ministara o uslovima i načinu prijema pripravnika VII stepena stručne spreme.

U radnom odnosu **na određeno vrijeme** u 2013. godini su:

- saradnik za pokretno naslijeđe, u periodu od 15.06.13. do povratka saradnice sa neplaćenog odsustva, a najduže do 01.03.2014. godine;
- saradnik za cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike, u periodu od 15.08.13. godine do povratka saradnice sa neplaćenog odsustva, a najduže do 31.12.2014. godine;
- pripravnik (historičar umjetnosti), u periodu 01.08.13-01.08.14.

7.4. Interni akti Komisije

U 2013. godini Komisija je donijela sljedeće opće akte:

- Pravilnik o internim procedurama javnih nabavki roba usluga i radova (novi)
- Odluka o načinu izdavanja i pravdanja putnog naloga (nova)
- Odluka o službenim mobilnim telefonima (nova)
- Odluka o blagajničkom maksimumu (nova)
- Odluka o proceduri stvaranja obaveza koje se finansiraju iz budžeta institucija BiH (nova)
- Odluka o proceduri stvaranja obaveza koje se finansiraju iz budžeta institucija BiH (nova)
- Pravila vođenja ekonomata
- Ovlaštenje za praćenje realizacije ugovora za javne nabavke (izmjena)
- Pravila o angažovanju volontera

U procesu usvajanja su:

- Antikorupcijski program
- Strateški plan razvoja Komisije

7.5. Vanjski saradnici

U skladu sa članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, za obavljanje privremenih i povremenih poslova za potrebe Komisije, kao i potrebe realizacije projekata, izvršni funkcioner angažuje stručnjake raznih profila na osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora ili ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

U cilju transparentnog i konkurentnog angažovanja, izbor vanjskih saradnika vrši se, po pravilu, na osnovu Javnog poziva objavljenog u dnevnoj štampi koja se distribuira na području cijele BiH.

Na osnovu ugovora angažirani su vanjski saradnici za poslove:

- čitanje i prevod djela islamske epigrafike i orijentalistike
- tehnička priprema Godišnjaka i informacionih tabli Komisije
- snimanje nacionalnih spomenika i izrada tehničke dokumentacije
- pomoćni poslovi u arhivi, biblioteci i dokumentacionom centru Komisije
- vozača
- domaćice.

U 2013. godini provedene su procedure angažovanja vanjskih saradnika za poslove:

- asistentata koordinatora (2) i tehničkih saradnika (2) na realizaciji projekata iz donatorskih sredstava;

- odnosa sa javnošću (1);
- arheologije (1).

7.6. Stručna obuka saradnika

Saradnici zaposleni u Komisiji uključeni su u program obuke državnih službenika koju organizuje Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine u sklopu Projekta izgradnje kapaciteta državnih službenika na nivou BiH. Saradnici Komisije su tokom 2013. godine bili uključeni i u druge oblike stručnog usavršavanja. U cilju stručnog usavršavanja, u izvještajnom periodu je odobreno plaćeno/ neplaćeno odsustvo:

- Slobodanki Nikolić, saradniku za pokretno naslijeđe, neplaćeno odsustvo u periodu od 01.03.2013-01.03.2014. godine radi pohađanja doktorskog studija na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu
- Aleksandri Bunčić, saradniku za historiju umjetnosti, neplaćeno odsustvo u periodu od 02.09.2013. do 02.07.2014. godine (Fulbrightova stipendija u SAD)
- Bedrudinu Nurikiću, saradniku za međunarodno pravo, plaćeno odsustvo u periodu od 17.06. do 04.08.2013. godine, radi stručnog usavršavanja u Ministarstvu kulture Republike Hrvatske
- Zijadu Haliloviću, saradniku za arheologiju, plaćeno odsustvo u periodu od 26.11. do 09.12.2013. godine, radi izrade završnog teksta magistarskog rada na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Osam zaposlenih stručnih saradnika u Komisiji pohađa postdiplomske studije iz oblasti vezanih za zaštitu i upravljanje kulturnim naslijeđem.

Prilog 18: Stručno obrazovanje i usavršavanje zaposlenih u 2013. godini

7.7. Smještaj Komisije

Od 1. oktobra 2002. godine sjedište Komisije je u Sarajevu, Obala Kulina bana br. 1. Na osnovu Ugovora o zakupu sa Savezom samostalnih sindikata BiH, Komisija koristi prostorije na IV spratu u Domu sindikata (393 m² po cijeni od 22,00 KM/m² sa PDV-om).

Komisija se obratila Predsjedništvu BIH sa molbom za ustupanje prostorija bivše zgrade Ambasade SR Njemačke u BiH na Mejtašu nakon njihovog preseljenja, ali nije dostavljena povratna informacija.

8. PROCJENA IZVRŠENJA BUDŽETA KOMISIJE

Prema Zakonu o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza za 2013. godinu („Sl. glasnik BiH“, br. 100/12), Komisiji je odobren Budžet za 2013. godinu samo za tekuće izdatke, u ukupnom iznosu od 1.250.000 KM.

Po osnovu raspoloživih sredstava na dan 31.12.2013. godine procjena ukupnog izvršenja budžeta je 96% odobrenih sredstava.

Finansijski izvještaj za 2013. godinu biće dostavljen Predsjedništvu BIH i Ministarstvu finansija i trezora BIH u zakonskom roku za njegovu izradu, do 28. februara 2014. godine.

9. ZAKLJUČCI

Da bi ispunila ciljeve svog utemeljenja Aneksom 8., ispunila ovlaštenja i preuzete obaveze u vezi sa međunarodnom saradnjom i zastupanjem interesa Bosne i Hercegovine, neophodno je:

- da Predsjedništvo BiH, u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, imenuje nove članove ili produži mandat aktuelnim članovima Komisije;
- da Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, usvoji novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, a kako bi se kadrovskim popunjavanjem ispunile preporuke Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH za usklađivanjem aktivnosti Komisije na donošenju odluka o proglašenju nacionalnih spomenika i na projektima međunarodne saradnje sa ljudskim resursima Komisije i zakonskom regulativom;
- da Predsjedništvo BiH ili Vijeće ministara osigura adekvatne vlastite prostorije za rad Komisije;
- da Ministarstvo finansija i trezora BiH i Vijeće ministara u budžetu Komisije osiguraju sredstva za nabavku terenskog vozila i opreme potrebne za rad Komisije na snimanju i istraživanju kulturnog naslijeđa i njegovoj prezentaciji javnosti i donatorima;

Pripremili:

Mirela Mulalić Handan,
izvršni funkcioner

Branka Mekić, *pomoćnik izvršnog*
funkcionera za pravne poslove

Mirzah Fočo, *pomoćnik izvršnog*
funkcionera za naslijeđe

Damir Bačvić, *stručni savjetnik*
za tehničku koordinaciju

Predsjedavajuća Komisije

Amra Hadžimuhamedović

Broj: 09-2.14-43/14-3
Sarajevo, 03.02.2014. godine